

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Slemenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 232.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. oktobra 1898.

Letnik XXVI.

Državni zbor.

Dunaj, 9. oktobra.

Avstrijski parlament je bil že podoben bolniku, ki se mnogo mesecev zvija v mrzlični vročini. Zdravniki so bili že obupali, da še kedaj okreva, bolnik sam se je bil udal popolni resignaciji in prižgali so mu bili že mrtvaško svečo. A zgodilo se je, česar se ni nihče nadejal. Bolnik je shodil, zopet lazi po sobi ter si upa celo iz hiše na sonce, na sveži zrak. Prijatelji in znanci mu hedijo čestitati in stiskati roke. Toda bolnik sam se čuti še jako slabega navzlic skrbni postrežbi; dolga in nevarna bolezen mu je izsesala vse telesne moči in bržčas vcepila kal neozdravljive hiralnosti. Tarejo ga mnoge skrbi, v hiši je vse v neredu, gospodarstvo je zaostalo, v družini večni prepir, a dolžniki se oglašajo od vseh strani. Rekonvalescent potrebuje miru, a čaka ga nujnega dela v izobilju. Ali bode premagal vse težave, prenesel obilni trud? Nagodba z Ogersko je prvi, a obupni poskus dela. Ako se to posreči, potem pojde, povrne se red, poživi se samozavest, energija, ki je v vsaki bolezni najboljše zdravilo. Ako se to posreči? A danes tega ne more še nihče trditi. Ogrji so neizprosni, menica avstrijske vlade je včeraj potekla, prišel je plačila dan, in grof Thun mora pri Ogrih zopet prosjati, da se obrok izplačila podaljša vsaj za tri mesece. Baron Banffy je jako »milosten« gospod, dolžnika ima v rokah, varnost je tudi gotova, zakaj bi ne podaljšal obroka proti dobrim obrestim! In tako bode grof Thun podpisal novo zadolžnico ter zopet dihal prosteje nekaj dnij in tednov. A dolg je oster meč, viseč nad glavo dolžnikovo na tenki niti. Dolžno breme je z vsakim dnem težje. V največji zadregi in stiski dolžnik zastavi vse, obljubi stvari, katerih tudi izpolniti ne more. V takem položaju je danes grof Thun. Sklical je v posvete svoje nadzornike in oskrbnike, da mu raz-

lože in pojasnijo gospodarske razmere obširnega posestva. Ti so prišli vsi veseli, da se hoče »gospod« ž njimi razgovarjati; pojasnili so mu pasiva v bilanci, ob enem pa predložili resnih obrazov računov zastalih plač, zahtevali njih boljšo uravnavo in razne deputate. Grof Thun je malone omahnil, sklenil roke ter vzdihnil: Kaj mi je bilo treba tega jerobstva! Vse zadolženo, upniki se oglašajo s terjatvami, katerih niti poznal nisem!

Tako je, milostni gospod, odgovarjajo po vrsti vsi valpeti in eskrbniki. Služili smo zvesto, v potu obraza vašim prednikom, priganjali svoje ljudi z biči na tlako, obljubovali jim boljše dni, toda predniki vaši so obiskovali razna kopališča, trosili denar za lepe konje in razne veselice, gospodarstvo so zanemarjali, dolgovi so rastli, in danes je prišel dan obračuna. Še je mogoča rešitev, ponudimo vam i nadalje svoje službe, žrtvujemo svoje moči, toda zboljšajte nam plače in delavcem izplačajte zaostale dnevnine; odstranite nekatere svoje služabnike, ki na svojo roko kratijo ljudstvu stave pravico ter zlorablajo vašo veliko dobrotljivost, ali pa jim stopite na prste. Še so gosti lesovi, rodovitna polja, v hlevih lepa živina, toda z upniki sklenite račune, bodite previdni in neizprosni, kajti na vaš in naš račun vodili so dvojne knjige ter od visokih obrestij vknjiževali nove dolgove.

In grof Thun? Pritrdil je vsemu, priznal »pravičenost vseh zahtev, ker so utemeljene v zakonih, ter obljubil, da jih po možnosti izvrši. Naglašamo, da ne dvomimo o njegovi resni in pošteni volji. Grof Thun je član konservativnega češkega veleposestva, ki v vseh vprašanjih solidarno postopa s Čehi. Toda v istem hipu se vsiljuje vprašanje: Ali je grof Thun kos položaju, ali more dati garancije za svoje obljube, ali more tudi on reči: Aut-aut?! Sedaj se ne gre za posamezne osebe, temveč za koristi ljudstva, za blagor in bodočnost države. V tem trenutku morajo

potihniti vse osebne ambicije, vse tihe želje. Sedaj ali — prepozno! Sedaj je čas, da se državni voz spravi v drugi tir. Ako je vlada s tem zadovoljna in pokaže dobro voljo z vidnimi dejanji, more desnica, morejo slovensko-hrvatski poslanci podpirati vlado ter jej dajati pogum nasproti Mažarom, da kratkomalo zavrne njihove pretirane zahteve od avstrijskih kronovin. Kriza ni končana, morda se le poostruje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Važna izjava ogerske vlade glede nagodbe. Akoravno se v ogerski poslanski zbornici še ni pričela meritorna razprava o nagodbenih predlogah, vendar ne mine skoro nobena seja ogerske poslanske zbornice, da ne bi se razpravljalo o tem predmetu. Tako je v sobotni seji zopet interpeloval vlado posl. Košut, kake garancije ima vlada, da se nagodbene predloge vsprejmo v avstrijskem parlamentu nespremenjene, posl. Polonyi pa je zahteval pojasnila glede kvote same. Baron Banffy je nato odgovoril sledeče: Ogerska kvotna deputacija je konstatovala, da je prav lahko mogoče, da bo treba zvišati ogersko kvoto in da je to tudi pravično. Istega mnenja je seveda tudi avstrijska kvotna deputacija. Vlada pa meni, da sedaj še ni napočil trenutek, v katerem naj se vlada definitivno izjavi glede tega vprašanja. Kvotni deputaciji sta še le pričeli svoja posvetovanja. Kvotno vprašanje tudi ni posebne načelne važnosti, marveč je samo matematično vprašanje, kar se v zakonu samem konstatuje. Kar se pa tiče vprašanja, kedaj bo vlada jela resno misliti na samostojno uravnavo ogerskih razmer, more minister odgovoriti, da se to zgodi le v tem slučaju, ako vlada dospe do prepričanja, da je v Avstriji nemogoča nespremenjena rešitev nagodbenih predlog. Sedaj v tem oziru še ne moremo izreči

LISTEK.

Makarjev sen.

V. G. Korolenko.

(Dalje.)

»No, no!« rekel je Makar, »boš že prestal tudi brez tobaka. Viš ga, prokletega lopova, popolnoma mi izpridi konja!«

»Ne«, dé pop Ivan, »ne izpridi ti konja, če tudi je prav tisti, ki ti ga je ukradel. Mari nisi slišal od starcev, da se ne pride daleč na ukradenem konju?«

Makar je to slišal od starcev; ker je pa v svojem življenju dostikrat videl, da so Tatarji prav izvrstno pojahali na ukradenih konjih celo do mesta, je umevno, da ni nič kaj mogel verjeti starcem. — Zdaj je prišel do prepričanja, da tudi starci včasih kaj resničnega povedo.

Pustila sta še mnogo, mnogo jezdecev na ravnini za seboj. Jezdili so vsi ravno tako hitro, kakor prvi. Konji so dirjali, kakor ptice, jezdec so se potili, a vkljub temu jih je Makar prehiteval in puščal za seboj.

To so bili iz večine Tatarji, tu in tam je bil tudi kak pravi Čalganec; nekateri izmed njih so sedeli na ukradenih volih in jih topli s palicami.

Makar je sovražno gledal na Tatarje in mrmral med zobmi, da je še vse premalo zanje. Ko je pa srečal Čalganca, ustavil se je in govoril ž njim silno prijazno; saj so bili to njegovi prijatelji, če tudi so kradli. Včasih je celo izrazil svoje pomilovanje s tem, da je pobral na cesti palico in jel od zadaj priganjati vole in konje; pa komaj se je on premaknil za malo korakov, že so ostali jezdec daleč za njim, videl jih je samo še kot pikice.

Snežna ravnina je bila brezkončna. Neprehoma sta srečavala jezdece in pešce, naposled je postalo vse okrog njiju pusto in prazno. Med vsakima dvema potnikoma, ki sta jih zdaj srečala, bilo je gotovo sto ali celo tisoč vrst.

Med različnimi podobami in lici je Makarja posebno zanimal nek neznan starček; bil je oči vidno Čalganec; videlo se mu je na licu, na obleki in celo na hoji; no Makar se ni mogel spomniti, da bi ga že kedaj preje videl. Imel je

raztrgan kožuh, veliko čapko, potegnjeno čez ušesa, tudi raztrgano, in stare, zelo, zelo stare jerhaste hlače. No, kar je bilo najhuje, on je — vkljub svoji visoki starosti — moral nositi na plečih še bolj staro starko, kateri so se noge po tleh vlekle. Težko je sopal starček, opotekal se in trudno naslanjal na svojo palico. — Makarju se je smilil, zato se ustavi. Tudi starček se ustavi.

»Govori!« dejal mu je Makar prijazno.

»No, kaj?«, odvrnil mu je starček.

»Kaj si slišal?«

»Ničesar nisem slišal!«

»Kaj si videl?«

»Ničesar nisem videl.«

Makar je malo pomolčal in se le čez čas bilo mu je možno, vprašati, kdo je in odkod prihaja.

Starček mu pové svoje ime. Davno je že, sam ne vé, koliko let je že od tedaj, ko je zapustil Čalgan in šel na »goro« pokorit se. Ondi ni ničesar delal, jedel je samo maline in korenice, ni oral, ni sejal in ne žrnil žita in tudi davkov ni plačeval. Ko je umrl, prišel je k Tajonu

konečne sodbe, ker se je podelila obstrukcija v avstrijskem parlamentu. — Ta izjava ogerskega ministerskega predsednika pove nam zelo veliko in določno potrjuje dosedanje slutnjo, da se je naša vlada napram ogerski zavezala, da hoče ali prodreti z nespremenjenimi predlogami ali pa rešiti pogodbo s pomočjo § 14. Umevno je, da je ta najnovejša vest provzročila v vseh naših krogih veliko presenečenje, razven morda pri Poljaki. Dosedaj je bilo še vendar nekaj, akoravno zelo malo nade, da bo mogoče tekom razprave spremeniti kako važnejšo določbo v predlogah, ki je naravnost krivična in škodljiva za totransko polovico, sedaj je pa to popolnoma izključeno. S tako obljubo nasproti ogerski vladi je naša vlada zelo hudo grešila na popustljivost parlamentarne desnice, in res prav slab zastopnik ljudskih koristij bi bil oni, ki ne bi najodločneje protestoval proti tej prevari. Čemu pa imamo potem parlament, ako ne sme razsojati o tem, kar je za koristi avstrijskih narodov eminentne važnosti? Upamo, da naši zastopniki ne bodo molčali, marveč da bodo v zvezi z ostalimi res pravimi prijatelji ljudstva pravočasno povzdignili svoj glas ne mene se zato, ali postane položaj Thunove vlade še bolj kritičen nego je sedaj, ali ne.

Kvotna pogajanja. Z jutrišnjim dnem prično se v Budimpešti nadaljni razgovori mej našo in ogersko kvotno deputacijo glede konečne določitve kvotnega razmerja. Naša kvotna deputacija je, kakor znano, že pred svojim odhodom v Budimpešto sklenila, da vztraja pri prvotno določenem razmerju 62 : 38, Mažari so pa seveda zopet sklenili, da ne odnehajo niti za las od dosedaj veljavne kvote. Umevno je toraj, da naši delegati ne bodo prodrli s svojo zahtevo, ob enem pa tudi vrlo dvomljivo, da bi se dosegla kaj ugodnejša kvota od dosedanje. Najbolj gotovo je to, da bo razprava, ki se vrši te dni v Budimpešti, popolno brezuspešna. Mažarom je baron Banffy že razodel, da morajo Avstrijci dovoliti brezpogojno, da se podaljša sedanja nagodba za dobo nadaljnjih desetih let popolno nespremenjeno, in toraj vedo, da bodo konečno zmagali s svojo zahtevo. Pomenljiva za to trditev je tudi naslednja izjava ogerskega poročevalca Falka. Temu možu kot glavnemu uredniku »Pester Lloyd«, so povodom sedemdesetletnice njegovega rojstva čestitali razni žurnalisti in parlamentarni poročevalci. Doposlali so mu sledečo brzojavko: »Prisrčna voščila k vašemu današnjemu jubileju v nadi, da se udaste glede kvote in s tem reši preporno vprašanje«. Falk pa je na to odgovoril: »Zakaj jaz in ne on, zakaj Falk in ne Beer?« Akoravno morda te besede niso bile ravno take, je vendar to dokaz, kako mnenje prevladuje v onostranski polovici.

Strankarski shod nemške socialne demokracije zboruje že teden dni v Stuttgartu in je vsprejel v tem času celo vrsto predlogov in resolucij, ki se zde umestne voditeljem socialnih demokratov iz raznih delov Nemčije. V teh dneh padla je na shodu marsikaka kreпка in neprijetna beseda, katero so morali čuti voditelji celo od

na sodbo. Gospod ga vpraša, kdo je in kaj je delal. Povedal mu je, da je šel na goro in se pokoril.

»Dobro«, reče Tajon, »a kje imaš svojo starko? Idi in privedi mi jo sem!« In šel je po starko; ta pa je morala prosjati pred svojo smrtjo, nikogar ni imela, da bi jo hranil, ni imela doma, ne krav, ne kruha. Oslabela je popolnoma, naposled že ni mogla več hoditi. Zdaj jo pa mora nesti na hrbtu, k Tajonu.

Starček je zaplakal, starka pa ga suni z noge, kakor vola, in reče s slabim, jeznim glasom:

»Nesi dalje!«

Še bolj se je Makarju smilil starček in od srca se je razveselil, da mu ni bilo mogoče iti na goro. Njegova stara je bila cela gromada, kako bi jo težko nosil! A če bi ga jela za plačilo še z noge suvati kot vola, to bi moral prav res v drugo umreti.

Ker se mu je starec tako zelo smilil, prijel je starko za noge, da bi pomogel prijatelju; pa komaj se je parkrat prestopil, že je moral izpustiti starkine noge, da bi mu ne ostale v rokah. V trenutku je izginil starček s svojim bremenom iz vida.

(Dalje sledi.)

vernih »sodrugov«. Tu omenjamo le stavka, ki ga je izrekel delegat Vollmar, »da se namreč socialni demokraciji ne more pripetiti nič bolj nesrečnega, nego to, ko bi dobila v svoje roke politično moč v dobi, ko še nima toliko gospodarske in politične zmožnosti in zrelosti, da bi ohranila in izvrševala svojo moč.« — Ta stavek naj bi premislili posebno oni voditelji naših socialnih demokratov, ki še sedaj niso jenjali slepariti ljudstva z bodočim socialističnim rajem. Umestna pa je resolucija, s katero se najodločneje pozdravlja mirovni predlog ruskega carja. Vsprejela se je tudi resolucija, ki obsoja zverinski napad v Genévi, toda pripominja pa se, da socialna demokracija ni prav v nobeni zvezi z anarhizmom in da so taki dogodki naravne posledice splošnega zatiranja in izkoriščanja delavskega stanu. Najbolj so pa rohnili razni govorniki proti korakom nemške vlade, ki jih namerava storiti v odvrtnenju raznih stavk in njih zlih posledic. Obljubili so si, da se bodo do skrajnosti branili proti temu, ter pri tem kritikovali razne govore nemškega cesarja. Za delavstvo se na tem shodu dosedaj niti govorilo ni mnogo, vsaj še niso pretresavali vprašanja, kako zboljšati neznosni položaj raznih delavskih vrst.

Francoski romarji v Rimu. Minuli četrtek je došlo v Rim večje število krščansko-socialnih delavcev iz Francije pod vodstvom svojih vnetih voditeljev. V soboto jih je sv. oče vsprejel v avdijenci. Pridružilo se jim je tudi več drugih francoskih državljanov. Sv. oče jih je po svojem tajnem komorniku nagovoril tako le: Poseben povod vas je dovedel k nam, namen namreč, da se zahvalite za naš najnovejši ukrep, s katerim smo potrdili prejšnje izjave sv. Stolice glede tradicionalnega protektorata nad kristjani v orijentu. V tej misli pridružili so se romanju tudi hrabri bojovníki Kristusovi oo. frančiškani, ki so si pridobili veliko zaslug za sveto deželo, kamor roma vsako leto veliko spokornikov in opravi svoje molitve za potrebe cerkve in vrnitev naših ločenih bratov v naročje cerkve. . . Nadaljujte svoja romanja v sv. deželo. — O socialnem vprašanju pravi sv. Oče takole: Ako hoče biti demokracija krščanska, zagotovila bo vaši domovini za bodočnost mir, srečo in blagostanje; ako pa se uda revolucionarnemu socializmu, ako se sprijazni z brezmiselnimi zahtevami, ki merijo na razdejanje osnovnih zakonov človeške družbe, čutili bodo delavci sami neljube posledice, svoj lastni pogin. — Gotovo pomenljive besede naj si zapomnijo posebno oni, ki v svoji bedasti domišljiji sanjajo o bodočnosti socializma.

Cerkveni letopis.

Otvorjenje frančiškanskega hospica na Brezjah.

Nekako štirideset let je, odkar si je devica Marija izbrala na Gorenjskem v mošenjski župniji neznatno podružno cerkvico, v kateri je jela deliti posebne milosti. Vsled tega se je rodilo v srcih vernikov tako zaupanje, da so jeli iz vseh pokrajin slovenske zemlje romati na Brezje. Preobilne votivne table, katere so prinašali ljudje tjekaj iz hvaležnosti, ker so bili uslišani v dušni ali telesni zadevi, so še bolj vnemale vernike in jim še bolj vtrdile zaupanje. Tako je kmalu postala božja pot na Brezjah jedna prvih na slovenski zemlji. — K temu so pa premnogo pripomogli mošenjski župniki in njihovi gg. kapelani, ki so na Brezjah delili sv. zakramente z občudovanja vredno vztrajnostjo. Koliko se je tu storilo dobrega, znano je le Bogu.

Cerkvica je bila davno pretesna, tedaj je bilo treba misliti na novo. Ne bom tu opisaval zidanja nove cerkve, ki stoji zdaj gori, ker upam, da se to zgodi o priliki konsekracije, ki se bo menda kmalu zgodila. Ko pa je bila dozidana cerkev, zavladata je splošna misel, da bi se na Brezjah ustanovila redovna naselbina, ki bi v polnem obsegu zamogla služiti romarjem. Kakor povsodi, je bilo tu mnogo pomislekov in težkoč, ki so se pa polagoma razpršili. Danes stoji poleg cerkve samostan na levi strani cerkve, ki je zidan v eno nadstropje in toliko obsežen, da zamore odgovarjati vsem bodočim potrebam. Prezviseveni knezo-nadškof in metropolit Jakob je pozval predstojništvo frančiškanske provincije, naj prevzame Brezje. Sedanji presvitli knez in škof Anton Bo-

naventura pa je izvršil cerkveno-pravne stvari in včeraj slovesno vpeljal malo družinico (pusillus grex) v samostan in cerkev. Pripeljal se je v obilnem spremstvu ob 1/10. uri na Brezje. Pri slavloluoku poleg Finžgarjevega vrta ga pozdravi, obdan od svetnih in redovnih duhovnikov, superior hospica č. P. Jožef Bizovičar kot očeta duhovščine, redovnikov in ljudstva. Navzoči so bili trije gg. dekani, radovljiški, kranjski in starološki, ki je pričel zidanje cerkve, potem sosednji gg. župniki, P. provincijal, gvardijani kamniški, novomeški, pazinski, P. vikar iz kapucinskega samostana loškega, gosp. okrajni glavar vit. Kaltenegger, nadzornik Jordan, domači g. župan in drugi; bilo je vseh gostov brez domačih jednointrideset.

Točno ob desetih je bil slovesen vhod iz samostana v cerkev: križ med dvema akolitoma, preč. duhovščina, redovna družina, presvitli knezoškof, gostje. V cerkvi je bil »Veni«, potem je šel spreved takoj v samostan, pojoč med potjo psalma »Laetatus sum in his« in »Nisi Dominus aedificaverit domum«.

Knez in škof je v obednici blagoslovil križ, potem samostan. Prišedši v cerkev nazaj, stopi na leco in govori jedno uro o Marijini moči 1. nad naravo, 2. nad Srcem božjim in 3. nad peklom. Govor je bil dovršen, na nekaterih mestih tako vznešen, da so bili poslušalci, duhovniki in verniki, popolnoma prevzeti. Tako govori mož, čigar geslo je: K Bogu po Mariji. K sklepu je škof natančno označil stališče redovnikov in župnika in opravil sveto mašo. Po maši je vč. p. provincijal prebral »Breve« kongregacije, s katerim se cerkveno potrdi ustanova in pismo vč. provincijalata, s katerim se imenuje predstojnikom hospica č. p. Jožef Bizovičar. Le-ta poklekne pred knezoškofa in priseže na sveti evangelij. K sklepu je bil »Te Deum« in blagoslov z Najsvetejšim in povratek v samostan. Tako se je končala cerkvena slavnost, kateri je prisostvovalo kakih 2000 ljudi.

P. superior je potem čč. goste zbral krog samostanske mize, pri kateri so se vršili lepi govori. Govoril je vč. p. provincijal, se spominjal najvišjih oblasti, cerkvenih in svetnih, ter njih reprezentantov, metropolita in našega knezoškofa, ter okrajnega glavarja; knezoškof je nazdravil novemu hospicu, ki ima tako častno nalogo, delovati v slavo božjo in zveličanje duš. Okr. glavar na prosep božje poti in hospica. Č. p. superior se je hvaležno spominjal treh gospodov, bivših mošenjskih župnikov, največjih pospeševalcev božje poti: Sajovic, Kumer, Berlic itd. Ob 1/4. uri je imel Presvetli litanije, potem se pa odpeljal na Bled h knezu Windischgrätzu, spremljale so ga naše najboljše želje in naša hvaležnost. Ostali so se deloma vsedli v spovednice, deloma odšli, vsi veseli in zadovoljni, da se je vendar enkrat postavila ta za Gorenjsko tako važna postojanka. »Marija Pomagaj«, vzemi mlado naselbino v svoje materno varstvo in skrb!

Slovstvo.

Hrvatski pokret u ljetu 1848.

Pod tem naslovom je izšla nedavno v dioničkej tiskarni v Zagrebu zanimiva knjiga, v katerej se opisujejo dogodki za Hrvate in južne Slovane tako znamenitega leta. V prvem delu »Hrvatski pokret v proljeću g. 1848« je opisano, kako je postal Josip Jelačić hrvatski ban, v drugem pa njegovo delovanje kot ban leta 1848. Knjiga je nastala iz člankov, ki so bili tiskani v »Obzoru« ter občinstvo tako zanimali, da se je izrazila želja, naj bi se pretiskali ter izdali kot posebna knjiga. Bil je pa zares že skrajni čas, da se je našel pisatelj ter nam opisal te važne dogodke tako, kakor so se godili in da se ne moramo posluževati tujih knjig, ki na nas samo reže in vse krivo pripovedujejo. Vse delo obsega do zdaj dogodke do onega časa, ko je hrvatski sabor najavil Mažarom vojsko. Ta zadnji del izide v kratkem, ker je »Obzor« namenil priobčevati članke o tem že ta mesec. Potem bomo imeli vso zgodovino leta 1848. Sicer pa je spis, kolikor ga je prišlo do zdaj na svetlo, vrlo važen ter čini za se jedno celino. Sabor leta 1848, na katerem je bil zastopan prvi-krat ves hrvatski narod, je znamenita epoha v hrvatske zgodovini. Delovanje tega sabora, ki je bilo oslonjeno na hrvatskem pravu in na načelu slovanske vzajemnosti, oduševljuje vsako hrvatsko

in slovansko srce in napolnjuje dušo z opravnim ponosom.

To je bila doba oduševljenja, toda sabor l. 1848 je znal patrijotično oduševljenje zjediniti z državniško modrostjo. Vse delovanje onega sabora dokazuje, da je bila vojska, ki je kasneje nastala, vojska za slobodo Hrvatske, za pravice hrvatske, in za jedinstvo hrvatsko. Sabor onega leta je hotel izvesti v narodnem pogledu velika načela jednakosti, slobode in bratinstva, za katera so se borili tudi ostali narodi Evrope. Toda nekaj drugega je, s čimer se morejo Hrvati posebno ponositi.

Res je, da so Hrvati ob onem času, ko je bila vsa Evropa vznemirjena od francoske revolucije, predali Mažarom zadnje ostanke svoje slobode, ali je tudi resnica, in s tem se morajo Hrvati pred povestjo ponositi, da je ilirski pokret od leta 1835 za Hrvatsko prehitel ta pokret, ki se je v Evropi pojavil še le čez 13 let. Zato, ako je hrvatski pokret od leta 1848 v odnosu s splošnim evropskim pokretom, nadaljuje se le-ta kot ilirski.

Zasluzni pisatelj ni nič propustil, samo da bode slika pokreta čim jasnejša in popolnejša. Zategadelj predočuje dogodke tudi v drugem slovanskem središču v Pragi; vodi nas v Italijo, kjer so se Hrvati junaško borili in kjer je tudi njih delovanje krivo razumljeno in slabo naplačano; opisuje nam državljansko vojsko na Ogerskem: z jedno besedo, njegovo delo je točno in popolno. Njegova ta knjiga je pa tudi dobra zgodovina in dobro domovinsko delo, kajti iz te knjige more sedanji mlajši naraščaj marsikaj dobrega zvedeti in naučiti se, posebno še, kako je treba biti značajan in požrtvovalen domoljub, kakoršni so bili možje onega časa, ki se niso obojavljali žrtvovati svojega premoženja in celo življenja za svojo domovino. In kako lepo je opisan nepozabljivi hrvatski ban Jelačić v tej knjigi! Iz tega spisa se more še le natanko razpoznati njegova neumorna delavnost, odločnost, požrtvovalnost in velika ljubezen za hrvatski narod in hrvatsko domovino. Slovencem priporočamo to knjigo za čitanje, saj se morejo iz nje tudi oni marsikaj lepega naučiti ter mnoge krive nazore, ki so se razširili po nemških knjigah o tem pokretu, zavrniti. Knjiga se dobi v dioničkej knjižari v Zagrebu ter stoji prvi del s sliko bana Jelačića 35 novč., s pošto 40 novč., drugi del s sliko »hrvatski sabor 4. julija 1848« pa 75 novč., s pošto 80 novč.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. oktobra.

(Hrvatsko-slovenski sestanek.) Stranka prava ima dne 12. t. m. ob desetih predpoludne sestanek na Sušaku. Vabijo se tudi Slovenci. Ob devetih bo v ta namen na Trsatu sveta maša glagoljska. Mi želimo, da bi se ob ti priliki položili trdni temelji skupnemu delovanju v dosego skupnih ciljev Hrvatov in Slovencev.

(Slovenščina pri sodišči v Rožeku) bo prihodnji četrtek, ko bode parlament zopet zboroval, predmet posebni interpelaciji, ki jo bodo, kakor se nam poroča, vložili drž. posl. Krek, Einspieler in Povše. Upamo, da ta korak ne bo zopet bob ob steno, vzlasti pričakujemo, da bo naša delegacija justičnega ministra silila na to, da na interpelacijo odgovori. Tu bo imel pravosodni minister priliko pokazati, koliko je ministertvu Thun res na tem, da se slovenskim preopravičenim zahtevam dejanski ustreže. Ministrov odgovor ali njegov molk bo vsekako pojasnil, česa imamo pričakovati, bo nam lahko za vodilo za naše daljno postopanje.

(Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri v torek se bodeta igrali zopet dve noviteti in se bo pela Offenbachova opereta. Vspored je ta: Spočetka francoska veseloigra »Sama mej seboj«, nato hrvatska izvirna drama »Povratak« in končno opereta »Čarobne gosli«. V četrtek se bo pela prvokrat nova opera V. Parme: »Stara pesem«, dramatična romanca v 1 dejanju in 3 podobah. Glavne vloge imajo gđ. Stropnická (kraljica), gđ. Štastná (paž) in g. Noll (kralj). — V soboto se bo pela »Ksenija«, opera V. Parme.

(Nemštvo ob Adriji.) V zadnji seji obč. sveta tržaškega je omenil župan, da je določen kredit za zgradbo nove luke in da je vlada že potrdila

dotično pogodbo mej občino in vlado. Ta luka se bode gradila pod Lazaretom v bližini nove livarne pri Škednju, ki je deloma last kranjske obrtne družbe. S tem činom je zopet omogočen nemškemu kapitalu in širjenju nemškega gospodarstva ob Adriji velik napredek v škodo Italijanom in Slovencem. Jako spretno si znajo pridobivati Nemci tla ob Adriji, dočim jih jako nerodno izgubivamo mi! Prav popolnoma neumevno se mora zdeti človeku, da se mi Slovani ne čutimo dosti močne, da bi ustanovili recimo v Trstu ali bližini le jedno veliko trgovinsko podjetje, s katerim bi bilo izdatno pomagano našim razmeram. V tako podjetje bi se vsprejemali sami Slovenci, ki morajo beračiti zdaj kruha pri tujcih in prodajati za nestalen grižljaj svojo narodnost in svoje poštenje! Koliko bede na naši strani bi h kratu bilo odvrneno s takim domačim podjetjem! Ali nimamo Slovani dovolj podjet. duha in zmožnosti, da nam ne pride na misel kaj takega? Nepotreben je izgovor, da je to nemogoče; glejte: Nemcu je vse mogoče! Škedenjsko podjetje bode zdaj svojo luko, da bode imelo ves promet pred nosom, in to podjetje je oproščeno za 25 let vsega davka! Kako pa je na naši strani? Naš trtorojec niti ne dobode postavnega odpisa na davkih za po trtni uši uničene vinograde, kamoli, da bi dobil toli potrebno brezobrestno posojilo. Po vrhu pa mora plačevati, zdaj v teh časih še! po 11 kr. od litra vinske carine. Pa to še ni vse! V tržaški okolici so letos laški tatje in lopovi uničili skoro ves poljski pridelek, vlada pa niti nima ušes za prošnje, naj ona oskrbi krvavo potrebne poljske čuvaje. Skrajni čas bi bil, da se ganejo slovanski ali pa tudi francoski kapitalisti in ustanove kako izdatno podjetje na tržaških tleh, v katerem podjetju bi dobival slov. kmetovalec poštenega zaslužka poleg svojega propadajočega kmetijstva. Baš v bližini Škednja ob morju je še dosti sveta za podjetja, ki je na prodaj — požurimo se, da nas ne prehitijo naši sovražniki!

(Lahonska neolikanost.) Iz Kozine v Istri nam poroča prijatelj: Minolo nedeljo je bil mil. vladika tržaški Šterk. pri nas na kanonični vizitaciji. Naše ljudstvo je pridrla v trumah, da vidi mučenika na tržaškem apostolskem prestolu. Toda pomislite si surovost naših nasprotnikov, ki vedno sanjarijo o svoji olik! Ta dan sta poslala dva poznana lahonska »velikana« iz Podgrada svojega — voznika v Kozino, češ, da ju »zastopa« pri vsprejemu škofa. Obklela sta to najeto opico po »gospodski« in ga naučila, kako se ima vesti. In res, delal je fante čast svojima mojstrom! Obnašal se je mej ljudstvom tako grdo in žaljivo, da so ga naposled ljudje morali zapoditi iz množice. Pri tem se je fantalin še bahal, da je za ta dan dobro plačan! Ali ni to izborna? No, pa tega smo že vajeni pri nas, saj dobro znamo, da ni umazan oni, ki je z blatom ometan, marveč oni, ki meče!

(Lepi gosti.) Dne 3. t. m. je bil obsojen v Trstu na eden mesec težke ječe italijanski podanik Peter Padimini, zidar v Opatiji, ker se je obnašal veleizdajski povodom smrti cesarice Elibete. Zaradi enacega prestopka so zaprli v Opatiji še družega Laha iz blažene dežele. Lepe goste nam je res naklonila usodepolna pogodba z Italijo; Bog daj, da bi se ne obnovila več, ko jej preteče čas!

(Iz Celovca.) 8. oktobra. [Mrlič se maščujejo.] V Milstatu imajo zdaj v nekdanjem samostanu nekaj stavbarskega dela; v hodniku (Kreuzgang) izkopavajo prst, da položé nov tlak. Samostan je lastnina cesarska in delo vodi c. kr. oskrbnik Nindl. Pretekli teden našli so v hodniku zakopanih kostij, ki so gotovo ostanke benediktincev in vitezov reda sv. Jurija, ki so tam imeli svoje pokopališče. Te-le kosti so pa s prstjo vred vozili ven ter jih posipali v Milstatsko jezero! Slučajno pride v hodnik gospod M., ki zdaj nadomeščuje gospoda župnika H. ter je to surovost ustavil. V petek 30. min. mes. so na to našli v ravno istem hodniku dva kostnjaka prav plitvo zakopana, jeden 17 cm., drugi 40 cm. pod zemljo. Kjerkoli se najde kak samostan, si domišljava neverni, od lažnivih romanov in povestij preparirani svet takoj vsakovrstne grozne novice. Prihajali so tržani in v prvi vrsti bil je hotelier Burgstaller, ki je ljudem razkladal, kake hudobije so se baje nekdanj po samostanih godile; pravili so in poročali tudi že liberalnim časnikom, da so se našli ženski in

otroški kostnjaki, ženske in otroke pa da so gotovo morili nekdanj tukaj bivajoči jezuitje. Liberalne liste ni bilo sram, take neumnosti poročati. Na to pa so strokovnjaki preiskali glavo jednega kostnjaka in so našli, da je moška glava, drugi kostnjak se je takoj pri izkopavanju v prah posul. Otroških kostij pa sicer nikjer bilo ni, kakor v domišljiji nekaterih brezvestnih obrekovalcev. 3. t. našel je farni oskrbnik gospod M. delavce, ko so izkopavali grob redovnika načelnika Geimana; grob je lepo zidan, 6 čevljev globok in ima lepo spominsko ploščo. Gospod M. je mogel v zadnjem času zabraniti to onečaščenje slovečega groba. Človek se pri tem začuden vprašuje: ali c. kr. vlada ne ve nič o takem postopanju oskrbnitva c. kr. domene? A mrlič se maščujejo in maščevanje je bilo tokrat grozovitno. Zjutraj se je bilo milstatsko liberalno prebivalstvo zbralo v samostanskem hodniku ter je tam poslušalo nedoumne basni o zločinih starih redovnikov in opoludne pride novica, da so Burgstallerjevemu hlapcu ušli junci; dobili so ga pod voz ter ga tako zdelali, da je dan na to umrl. Popoludne se vsede gospod Burgstaller k malci, vzame kozarec vina, napije se ga, — a v vinu je bila osa, ki ga je zabolila v grlo. Grlo mu je oteklo in v zadnjem trenutku došel je še zdravnik, ki mu je prerezal sopnik, da se revež ni takoj zadušil. Gospod B. bode javljne okrevaj, zjutraj skrunil je spomin ljudij, ki mu ničesar hudega nikdar storili niso in — popoludne taka nesreča! Zvečer istega dne si je gospa M. zlomila nogo, baje je tudi ona bila udeležena pri škandalu. Mrlič so se maščevali, obrekovanje je obmolnilo; daj Bog, da bi se ljudje z večjo ljubeznijo spominjali svojih prednikov, da bi jih imeli v lepšem spominu. Vsaj so stari Rimljani že pravili: »De mortuis nil nisi bene«, »o mrličih govori dobro«, liberalna sedanost pa obrekuje in črni preteklost, črni in obrekuje svoje pradede, misleča, da se bo na tako očrtnem ozadju tem bolj svetila sicer tako puhla in podla sedanost.

(Društva za zidanje delavskih hiš) se množe. V Hannoveru je tako društvo, ki šteje sedaj že do 3000 udov, ki pa niso spekulanti, ampak delavci sami. Namen društvu je: Delavske hiše zidati, kupovati, oddajati delavcem, prejemati njihove prihranke. Društvo obstoji kakih 40 let in je zidalo že 50 hiš s 400 stanovanji. Stanovanja se oddajajo po žrebu. Opozarjamo, da podobno društvo obstoji v Ljubljani, ter je priporočamo v podporo.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 25. avgusta do konca septembra poslali: Gdč. Franjca Šmid na Gaštev pri Kranju iz društvenega nabiralnika 5 gld. — Harambaša iz Rajhenburga nabral na shodu na Kumu pri hajducih 2 gld. — Il. bistriška-trnovska moška podružnica po g. Kr. Hodniku 25 gld. — Č. g. Jožef Zelnik, župnik v Čemšeniku, 2 gld. — Gospa Matilda Sebenikar na Rakeu 5 gld. — Slav. posojilnica v Cerknici 10 gld. — Gosp. Vinko Poljanec, bogoslovec v Celovcu, nabral pri cesarski slavnosti Bralnega društva v Podovincih 12 gld. — Podružnica v Komnu na Krasu po č. g. dekanu Lukežiču 1 gld. — Podružnica na Greti pri Trstu 32 gld. 67 kr. — Podružnica za Tolsti Vrh in okolico 16 gld. — Mala družba pri č. g. dekanu Lavrenčiču v Šmartinu pri Litiji 6 gld. — Iz nabiralnika Slaparjeve gostilne v Lukovici 5 gld. — G. abiturijent Fr. Kimovec 4 gld. 10 kr., nabrane na izletu cerkljanskih pevk pri g. A. Mejaču v Komendi. — Slavno uredništvo »Slovenskega Lista« zbirko 20 gld. 82 kr. — G. Anton Mežan, gostilničar na Studencu, iz nabiralnika 50 kr. — Podružnica »Gorenjska Dolina« v Kranjski Gori 77 gld. 33 kr. — G. Fran Lavtičar, učitelj v Kamni Gorici, 1 gld. kot mesečna doneska za september in oktober 50 kr. — Kamniška ženska podružnica po blagajničarici gđ. Režiki Karolnikovi 64 gld. s prošnjo, »da bi se vender že enkrat ljubi Bog usmilil tlačnih Slovencev«. — Stanovitne požrtvovalnosti pa prosi vse blage Slovence:

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Občnizbor društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju) se je vršil l. t. m. po naznanjenem vsporodu. Vdeležili so se ga vsi tukajšnji slovenski odvetniški in notarski uradniki ter dva odvetniška kandidata. Zastopniki pa so bili tudi iz Ljubljane in Šmarja pri Jelšah, od drugod pa pooblašenci. Predsednik g. Bovha otvoril zborovanje, povdarja potrebo tega društva, koje ima skrbeti, da se društveniki medsebojno spoznavajo,

strokovno izobrazujejo n. pr. v tesnospisu in v predavanju o sollicitaturi, ter gmotno po potrebi podpirajo. Društvo teži posebno za tem, da si ustanovi lastno bolniško blagajno. Posebna zahvala se izreka čast. gosp. šolskemu svetniku Iv. Krušic-u, ki je ves tečaj brezplačno podučeval tesnospise, ter drž. poslancu Jos. Žičkarju, ki je vztrajno zastopal društvo v drž. zboru. V znak hvaležnosti obema gospodoma vstanejo zborovalci raz sedežev. Tajnik poroča, da je imelo društvo v pretečenem letu 36 rednih članov, katero število pa se je med letom vsled malomarnosti posameznikov skrčilo. Sedaj, ko je raztegnilo društvo svoj delokrog na vse slovenske pokrajine, se je nadjati, da število društvenikov izdatno naraste. Blagajnik poroča, da je imelo društvo v pretečenih dveh letih 733 kron 44 vin. dohodkov, ter 373 kron 32 vin. izdatkov, tako da ima gotovine 360 kron 12 vin. Ako prištejemo še vrednost pohištva, ima društvo premoženja 524 kron 98 vin. Izmed raznih predlogov je omeniti oni g. Josip Cilensek, da je deliti redne članke v dva razreda, in sicer pridejo v I. razred oni, ki imajo mesečne plače nad 70 kron, v II. razred pa tisti, ki imajo pod 70 kron. Prvi plačujejo dve kroni pristopnine in eno krono mesečnine, drugi pa eno krono pristopnine in 60 vinarjev mesečnine. Društvo se izreče proti vsprejemanju ženskega osebja v pisarne odvetnikov in notarjev. Za nedeljski počitek je govoril stvarno in dokazilno [g. Cilensek iz Ljubljane. V odbor, kateri se je pri seji dne 3. t. m. konstituiral so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednik: g. Iv. Bovha, sollicitator; podpredsednik: g. Andrej Perc, notarski koncipijent; tajnik: g. Vlad. Pegan, jurist; njega namestnik: g. Iv. Doberšek, odvetniški uradnik; blagajnik: g. Val. Gradišnik, sollicitator; odbornika: gg. Jos. Kolar, notarski koncipijent in Drag. Gilčvert, sollicitator. — Namestnikom pa gg. Mih. Korošec, Mih. Vrečko in Fr. Moškon. Nadalje sta bila izvoljena: g. Jos. Cilensek, sollicitator v Ljubljani in g. Miroslav Lorbar, sollicitator iz Ptuja, nadzornikoma.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj. 10. oktobra. Cesar se poda danes v Gödölö; tukaj in v Budimpešti ostane več tednov.

Dunaj. 10. okt. Zadnja seja dunajskega občinskega sveta je bila zelo burna. Manjšina je jednako razgrajacem v državnem zboru kričala in razbijala povodom razprave o predlogu mestnega sveta, o katerem je poročal župan dr. Lueger in ki meri na to, da se sklene pogodba s plinaro družbo do l. 1911. Ker pa je večina hladnokrvno prezirala divje rogovilenje ter mirno razpravljala o stvari in jo končno tudi odobrila, se razprava na veliko jezo židovske klike ni prav nič zavlekla. Razpravo je vodil podžupan Strobach. Galerija je koncem seje priredila veliko ovacijo županu Luegerju.

Trst. 10. okt. Od tukaj se poroča dunajskim listom, da skuša vlada italijanske poslance pridobiti za priklop k večini. Vlada je baje privolila drugo železniško zvezo s Trstom, katero Italijani zahtevajo. Govori se, da ta pogajanja vodi trgovinski minister Dipauli.

Celovec. 9. oktobra. Nemško-narodni Gewerbetag v Celovcu se je skoro da popolnoma izjalovil; zborovanje je napovedano bilo na 8. uro zjutraj, a pričelo se je še le ob desetih. Obiskovalcev je z dežele kakih 100, iz mesta pa komaj kakih 40, akoravno se jih je v Celovcu samem do

600 povabilo. Prvi govornik Beheim iz Linca je o obrtnih zadevah precej dobro poučeval, a vse poročilo skazil z neumestnimi političnimi pristavki. Gewerbetag bi imel zborovati danes in jutri, a že po prvem govoru so napravili poldnevni prestanek.

Berolin. 10. oktobra. Nemški cesar je odpoklical svojega poslanika pri Vatikanu, Bülowa, iz Rima. Takorak cesarjev je demonstracija proti govoru papeža, s katerim je ogovoril v soboto francoske delavce. Papež je povdarjal velike zasluge Francije za sveto deželo, v kateri imajo Francozje pokroviteljstvo nad katoličani. Nemškemu cesarju pa je bila glavna skrb ta protektorat izvajevati za Nemčijo, ki bi ga porabila tudi za razširjanje trgovine na vzhodu. — Pravijo, da Nemčija ne pretrga diplomatske zveze z Vatikanom, marveč da Bülowa namesti s kakim bolj energičnim poslanikom.

Belgrad. 10. oktobra. Kralj Aleksander je naznanil ministerskemu predsedniku Georgeviću, da se njegovo mišljenje ni nič spremenilo in da se toraj zelo čudi govoricam o ministerski krizi.

Carigrad. 10. oktobra. Minister zunanjih stvari je obiskal poslanike onih štirih velevlavstij, ki so Turčiji stavile ultimatum glede Krete, ter jih skušal pregovoriti, naj svoje sklepe vsaj nekoliko spremene posebe v tem oziru, da bi ne bilo treba turškim vojakom takoj zapustiti Krete. — Zanimivo je, da so kot zadnji rok za izpolnitev svojih zahtev poslaniški štirih velevlavstij stavili isti dan, ko pride nemški cesar v Carigrad. — Velevlavsti upajo, da se tem potom najbolj mirno vredi preporna zadeva.

Kaneja. 10. oktobra. Za slučaj, da turške čete v štirih tednih ne ostavijo otoka, napadejo velesile nekatera krečanska mesta. Rodbine admiralov in drugi inozemci se pripravljajo na odhod. Na razpolago jim je jedna ruska vojna ladija.

Pariz. 10. oktobra. Sagasta je izjavil, da je neresnična vest, češ da hočejo Amerikani radi nekaterih težkoč zavleči pogajanje glede Kube in Portoriko.

Pariz. 10. oktobra. Tu stavljuje sedaj do 45.000 stavbinskih delavcev. Vlada upa, da se napetost kmalu poleže.

Umrlj so:

5. oktobra. Avgust Tilgner, c. in kr. štabni nadprofos, 49 let, Pred kosarno 4, plućnica.
8. oktobra. Ivana Faigelj, dnarica, 28 let, Cesta v mestni log 13, jetika. — Alojzija Suštersič, kuharica, 33 let, Dolenjska cesta 8, jetika. — Marija Drasler, delavca hči, 7 dni, Vodmat 41, življenjska slabost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
8	9 zvečer	734.6	10.0	sl. sever	oblačno	8.0
9	7. zjutraj 2. popol.	735.7 735.7	5.7 13.0	sl. jug sr. jvzh.	oblačno poloblačno	
9	9. zvečer	737.1	10.2	sl. jvzh.	oblačno	0.0
10	7. zjutraj 2. popol.	737.8 738.1	7.4 12.6	sl. vjvzh. "	del. jasno skoro jasno	

Srednja temperatura sobote 10.2°, za 1.5° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 9.6°, za 2.0° pod normalom.

Dunajska borza.

Dne 10. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 10 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 75 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » 15 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	902 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	352 » 40 »
London vista	120 » 20 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 87 1/2 »
20 mark	11 » 77 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 53 »
Italijanski bankovci	44 » — »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dne 8. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 35 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » 65 »
Dunavske vravnave srečke 5%	131 » — »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 20 »
Prioritetne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	179 » 35 »
» » južne železnice 5%	126 » 70 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Hennebergova svila

od 45 kr. do gld. 14-65 meter — jedino prava, ako se naroči neposredno od svojih tovarn — črna, bela in barvena, — najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebni pošti in carine prosto na dom. — Vzorci obratno. — Dvojni pisnični porto v Švicu.

Tovarne za svilo G. Henneberg
51 (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 9 1

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
najboljše mizne in osve-
v. žujoče pijače, 1 41
preiskušane pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Služba orgljavca in cerkvenika

je precej nastopiti 719 3-1

na Češnjicah, pošta Kamnik.

Zahteva se pred vsem spoštovanje do cerkve.

Prodá se hiša v Kranju

v dobrem stanu s petimi zgornjimi sobami, spodaj pripravno za prodajalno, zadej vrt.

Več pov. gostilničar na Rodici št. 19 pri Mengšu. 705 3-3

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da prevzemam in izvršujem točne naročila na 294 37-26

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Posiljatelj v omotih po 5 klg. oddajam po pošti, one od 30 klg. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take posiljatelj se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg. krčmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le želó drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razposiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike dopoljšem radovoljno in brezplačno. Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in morem dati blago po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja, Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan v Trstu,
ulica S. Francesco št. 6.

Surovo maslo

(Theebutter)

jamčeno čisto, brez dodatka margarina

iz logaške mlekarne in sirarne

od danes naprej glavna zaloga pri trdki

Kham & Murnik

(Preprodajalcem znižane cene.) 702 3-2

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.